

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursurile declarate de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, de creditorii Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana și de Catană Silvia în cauza civilă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Locuințe pentru toți”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, prin care a fost admisă cererea reprezentantului debitorului Ruslan Bîrlădeanu și creditorilor Bejenari Alexandr, Bantea-Croitoru Veaceslav și Filipov Lilian, privind anularea hotărîrilor Adunării Creditorilor SA ”Locuințe pentru toți” din 07.11.2013,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 04.03.2011, față de SA „Locuințe pentru toți” a fost intentat procesul de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 21.07.11 administrator al procesului de insolabilitate a SA „Locuințe pentru toți” a fost numită Emilia Vedemic.

La data de 18.11.2013, în instanța de insolabilitate a fost depus Procesul-verbal nr. 1 al Adunării Creditorilor SA ”Locuințe pentru toți” din 07.11.2013.

La data de 27.11.2013 reprezentantul debitorului Ruslan Bîrlădeanu și creditorii Bejenari Alexandr, Bantea-Croitoru Veaceslav și Filipov Lilian, au depus cerere privind anularea hotărîrilor Adunării Creditorilor SA ”Locuințe pentru toți” din 07.11.2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, a fost admisă cererea reprezentantului debitorului Ruslan Bîrlădeanu și creditorilor Bejenari Alexandr, Bantea-Croitoru Veaceslav și Filipov Lilian și au fost anulate hotărîrile Adunării Creditorilor SA „Locuințe pentru toți” din 07.11.2013, ca fiind ilegale.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile 55-59 ale Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, menționînd că a avut loc încălcarea procedurii de convocare și petrecere a Adunării Creditorilor SA „Locuințe pentru toți” și s-a constatat ilegalitatea hotărîrilor adoptate la această adunare.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 07.07.2014, reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, ca fiind una

ilegală cu respingerea cererilor lui Ruslan Bîrlădeanu, Bejenari Alexandr, Bantea-Croitoru Veaceslav și Filipov Lilian.

La data de 18.08.2014, reprezentantul debitorului, Ruslan Bîrlădeanu a depus referință la cererea de recurs depusă de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, solicitînd respingerea recursului ca fiind inadmisibil, tardiv și neîntemeiat.

La data de 18.08.2014, intimatul Bejenari Alexandr a depus referință la cererea de recurs depusă de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, solicitînd respingerea recursului ca fiind depus tardiv și neîntemeiat.

La data de 19.08.2014, reprezentantul membrului Comitetului Creditorilor SC „Locuințe pentru toți” SA - Bantea-Croitoru Veaceslav a depus referință la cererea de recurs depusă de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, solicitînd respingerea recursului ca fiind depus tardiv și neîntemeiat.

La data de 22.08.2014, Emilia Vedernic, administrator al insolabilității SA „Locuințe pentru toți”, a depus referință la cererea de recurs depusă de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, solicitînd admiterea recursului.

La data de 08.09.2014, creditorii Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana au depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, solicitînd admiterea recursului, repunerea în termen din motivul neînștiințării și casarea încheierii recurate ca fiind una ilegală.

În motivarea recursului, au indicat că contactînd avocatul creditorilor Organ Elena, au aflat că prin încheierea recurată a fost anulată hotărîrea Adunării Creditorilor SA „Locuințe pentru toți” în proces de insolabilitate din 07.11.2013. Totodată, solicitau repunerea în termen prin prisma faptului că încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014 nu a fost adusă la cunoștință recurenților.

La 08.09.2014, reprezentantul creditorilor, Organ Elena a depus în temeiul art. 116 CPC al RM cerere privind repunerea în termenul declarării călii de atac recurs. În motivarea acestei cereri a indicat că, în ziua pronunțării încheierii, instanța de judecată nu a înmînat părților copiile dispozitivului și nici încheierea motivată. Totodată, a ținut să menționeze că, instanța de judecată în încheierea din 09.06.2014, a stipulat că termenul de atac este de 15 zile, însă fără a arăta din ce moment începe să curgă acest termen.

La data de 08.09.2014, creditorul Catană Silvia a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, solicitînd admiterea recursului, repunerea în termen și casarea încheierii recurate ca fiind una ilegală.

În motivarea recursului, a indicat că nu a cunoscut despre încheierea recurată prin care a fost anulată hotărîrea Adunării Creditorilor SA „Locuințe pentru toți” în proces de insolabilitate din 07.11.2013. Totodată, solicita repunerea în termen prin prisma faptului că încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014 nu a fost adusă la cunoștința recurente în calitate de creditor.

La data de 09.09.2014, reprezentantul intimatului Filipov Lilian, avocatul Filipov Vadim a depus referință la cererea de recurs depusă de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, solicitînd respingerea recursului ca fiind tardiv, nefondat și neîntemeiat.

La data de 06.10.2014, reprezentantul debitorului, Ruslan Bîrlădeanu a depus referință la cererile de recurs depuse de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena și de Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana și de Catană Silvia solicitînd respingerea acestor recursuri ca fiind tardive și neîntemeiate.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul declarat de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, este depus în afara termenului de atac ca și cererea de repunere în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea de admitere a cererii reprezentantului debitorului Ruslan Bîrlădeanu și creditorilor Bejenari Alexandr, Bantea-Croitoru Veaceslav și Filipov Lilian, privind anularea hotărârilor Adunării Creditorilor SA "Locuințe pentru toți" din 07.11.2013, la data de 09 iunie 2014 (f.d. 85-88).

Cererea de recurs a fost depusă de către recurent, reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena la 07.07.2014 (f.d. 93-99), adică peste 27 de zile de la data pronunțării.

Cererea de recurs a fost depusă de către creditorul Catană Silvia la 08.09.2014, adică peste 89 de zile de la data pronunțării.

Cererea de recurs a fost depusă de către creditorii Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana la 08.09.2014, adică peste 89 de zile de la data pronunțării.

Totodată, instanța de recurs reține că, din materialele cauzei se constată clar că recurentul, reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, reprezentantul debitorului –Ruslan Bîrlădeanu și creditorii SA „Locuințe pentru toți” și reprezentanții acestora au fost prezenți în ședința instanței de apel la data adoptării încheierii recurate (f.d. 84).

Prin urmare, Colegiul constată cu certitudine că recurenții au omis termenul de atac.

În acest sens, Colegiul ține să menționeze că prevederile legale (art. 425 CPC) indică expres și fără drept de interpretare că termenul de atac cu recurs este de 15 zile și acest termen începe să curgă din ziua pronunțării încheierii.

Ulterior, recurenții au înaintat și cereri de repunere în termenul de declarare a recursului. Aceștia în cererile lor, indică faptul că la 09.06.2014 instanța de judecată nu le-a înmînat dispozitivul încheierii și nici încheierea integral redactată (motivată) sau faptul că nu au cunoscut despre o asemenea încheiere.

Colegiul remarcă că, recurenta Organ E., creditorii și reprezentanții acestora au fost prezenți în ședința de judecată la pronunțarea încheierii (dispozitivului) din 09.06.2014, iar conform prevederilor art. 8 (1) Legii insolvenței și art. 425 CPC, termenul de atac a început să curgă pentru recurenții nominalizați de la data pronunțării încheierii din 09.06.2014.

Recurenții, solicitînd repunerea în termen, indică că s-au încadrat în termen de 30 zile (termen de decădere), prevăzut la alin. 4 art. 116 CPC, însă aceste declarații contravin circumstanțelor cauzei. Potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău nr. 4-35/9-1344 din 01.10.2014, după pronunțarea în ședință (09.06.2014), încheierea recurată a fost plasată și pe portalul electronic al CAC la 03.07.2014, ora 17.29, pe cînd cererea de repunere în termen formulată de recurenți a fost depusă peste două luni (la 08.09.2014) de la data ultimei publicări a încheierii.

Conform art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Astfel, Colegiul constată că, recurenții au omis termenul legal de înaintare a recursului, iar cererile de repunere în termen au fost la fel înaintate tardiv, contrar prevederilor normelor de procedură și se bazează pe motive neîntemeiate.

Colegiul, ține să mai menționeze cu referire la recursul declarat de Catană Silvia, următoarele.

Încheierea instanței de insolvabilitate din 09.06.2014 se referă la legalitatea hotărârilor adunării creditorilor din 07.11.2013, respectarea procedurii de convocare și desfășurare a adunării menționate.

La caz însă, Colegiul constată că, recurenta Catană Silvia, deși invocă circumstanțe pe care le redă ca fiind produse în legătură cu convocarea, desfășurarea și luarea deciziilor la adunarea creditorilor din 07.11.2014, în fapt, nici nu a fost prezentă la adunare și nici nu a fost reprezentată de către o persoană terță desemnată în acest sens. Or, însăși Recurenta nominalizată confirmă această circumstanță, anexînd la recurs lista creditorilor prezenți la adunare, din care rezultă că nu a participat la adunare, fiind absentă. În asemenea circumstanțe sunt irelevante argumentele recurente cu referire la situația faptică aferentă adunării creditorilor din 07.11.2013, recurenta nefiind prezentă la acea adunare.

Totodată, Colegiul reține că în privința celorlalte argumente și motive, invocate în recursurile declarate de către Catană Silvia, precum și Balan Gheorghe și Maria, Rubenco Diana, acestea sunt identice celor invocate anterior de către Organ Elena în recursul său, și de fapt, reiterează poziția expusă de Organ Elena față de încheierea Curții de Apel Chișinău din 09.06.2014.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi

nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, de creditorii Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana și de Catană Silvia sunt depuse în afara termenului de atac și acestea urmează a fi respinse ca tardive.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se resping recursurile declarate de reprezentantul creditorilor, avocatul Organ Elena, de creditorii Balan Gheorghe, Balan Maria și Rubenco Diana și de Catană Silvia înaintate împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, în cauza civilă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Locuințe pentru toți”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea